

UK Health
Security
Agency

Kā pasargāt savu mazuli no **RSV**?

Celvedis grūtniecēm par
respiratori sincitiālā vīrusa
(RSV) vakcīnu

Sievietes katras grūtniecības laikā var saņemt bezmaksas vakcīnu, lai pasargātu savus mazulus no respiratori sincitiālā vīrusa (RSV).

Kādēļ mazuļi jāaizsargā no RSV?

Respiratori sincitiālais vīruss jeb RSV ir izplatīts vīruss, kas var izraisīt plaušu infekciju, ko sauc par bronhiolītu. Zīdaiņiem šī slimība var apgrūtināt elpošanu un ēšanu. Lielākajā daļā gadījumu to var ārstēt mājās, tomēr Anglijā katru gadu slimnīcās uzņem aptuveni 20 000 zīdaiņu ar bronhiolītu. Zīdaiņiem ar smagu bronhiolītu var būt nepieciešama intensīva aprūpe, un infekcija var būt letāla. RSV visnopietnākās problēmas var radīt agrīnā zīdaiņu vecumā, priekšlaicīgi dzimušiem bērniem un tiem, kuriem ir slimības, kas ietekmē sirdi, elpošanu vai imūnsistēmu. Ar RSV var inficēties visu gadu, bet vislielākā saslimstība ir ziemā.

Kā izplatās RSV?

RSV ir ļoti infekciozs un viegli izplatās, klepojot un šķaudot, it īpaši bērnu vidū. Pat veicot vienkāršus pasākumus, piemēram, mazgājot rokas un šķaudot aizsedzot muti un degunu, ir grūti izvairīties no infekcijas izplatīšanās ģimenē. Vislabākais veids, kā pasargāt savu bērnu no RSV infekcijas, ir vakcinēties grūtniecības laikā.

Cik efektīva ir RSV vakcīna?

Vakcīna palīdz imūnsistēmai izveidot vairāk antivielu pret šo vīrusu. Šīs antivielas pēc tam iziet cauri placentai un palīdz aizsargāt mazuli jau no piedzimšanas dienas. Vakcinācija pret RSV par 70 % samazina smaga bronhiolīta risku pirmajos 6 dzīves mēnešos. Pēc šī vecuma mazulim ir daudz mazāks smagas RSV saslimšanas risks. Ar RSV infekciju var saslimt arī lielāki bērni un pieaugušie, taču šī slimība ir nopietnāka maziem bērniem un cilvēkiem vecumā virs 75 gadiem.

Kad man vajadzētu vakcinēties?

Jums šo vakcīnu visdrīzāk piedāvās antenatālās aprūpes apmeklējuma laikā 28. grūtniecības nedēļā. Ja līdz tam laikam jums tā netiek piedāvāta, sazinieties ar savu maternitātes pakalpojuma sniedzēju vai GP praksi, lai pieteiktos apmeklējumam. Vakcinēšanās 28. grūtniecības nedēļā vai pāris nedēļu laikā pēc tās palīdzēs jums izveidot labu antivielu līmeni, ko nodot savam bērnam pirms piedzimšanas. Tas nodrošinās jūsu mazulim vislabāko aizsardzību, tostarp tad, ja bērns piedzims priekšlaicīgi.

Vakcīnu var saņemt arī vēlāk grūtniecības laikā, taču tad tā var būt mazāk efektīva. Ja nav bijis iespējams vakcinēties agrāk, to var izdarīt līdz pat bērna piedzimšanai. Ja saņemat vakcīnu ļoti vēlu grūtniecības laikā, arī tad tā var pasargāt jūs no infekcijas un mazināt risku, ka infekcija var tikt nodota jaundzimušajam.

Vai man būs kādas blaknes?

Vakcīna parasti tiek ievadīta augšdelmā, un injekcijas vieta var būt neliels sāpīgs, apsārtusi un pietūkusi. Jums var būt arī galvassāpes vai muskuļu sāpes 1 vai 2 dienas.

Ļoti retos gadījumos gados vecākiem cilvēkiem pēc vakcinācijas ir sākusies nervu sistēmas slimība, kas izraisa vājumu un ir zināma kā Gijēna-Barē sindroms. Šī slimība parādās arī pēc vairākām izplatītām infekcijām un dažām citām vakcīnām. Šī slimība ir daudz retāk sastopama gados jauniem cilvēkiem, un līdz šim nav ziņu, ka RSV vakcīna palielinātu Gijēna-Barē sindroma risku grūtniecēm.

Vai RSV vakcīnas saņemšana grūtniecības laikā ir droša manam bērnam?

Šī vakcīna ir pētīta klīniskajos pētījumos, kuros piedalījās gandrīz 4000 sievietes, un valsts mēroga programmu ietvaros to saņēmušas tūkstošiem sieviešu. Monitorings ASV, kur to saņēmuši vairāk nekā 300 000 sievietes, ir apstiprinājis labu drošības profilu. Galvenajā klīniskajā pētījumā, mēneša laikā pēc vakcinācijas, vakcīnas grupā bija nedaudz vairāk priekšlaicīgi dzimušu bērnu (2,1 %) nekā grupā, kura vakcīnas nesaņēma (1,9 %). Šī atšķirība, visticamāk, ir nejaušības dēļ. Vakcīnu ir apstiprinājuši zāļu regulatori Apvienotajā Karalistē, Eiropā un ASV, pamatojoties uz aizsardzību, kvalitāti un drošību.

Vai vakcinēšanās nozīmēs, ka mans mazulis nerasīs ar RSV?

Ir konstatēts, ka vakcīna samazina iespēju bērnam smagi saslimt ar RSV. Tāpat kā visas zāles, neviena vakcīna nav pilnībā efektīva, un daži mazuli var inficēties ar RSV, neraugoties uz to, ka viņu mātes ir saņēmušas vakcīnu. Tomēr lielākajai daļai bērnu, kas dzimuši vakcinētām māmām, RSV infekcijai vajadzētu būt vieglākai.

Informatīvo brošūru par RSV vakcīnu, ko sauc par Abrysvo, jūs varat izlasīt šeit: www.medicines.org.uk/emc/product/15309/pil

Ko darīt, ja manam bērnam ir lielāks risks?

Dažiem mazulim ar lielāku RSV risku, piemēram, priekšlaicīgi dzimušajiem, bērniem ar smagu sirds slimību vai novājinātu imunitāti, var piedāvāt arī antiviēlu injekciju. Šī injekcija nodrošina lielāku aizsardzību, papildinot antiviēlas, ko bērns varētu būt saņēmis no mātes.

Vai man vajag RSV vakcīnu katras grūtniecības laikā?

Jā, jums to vajadzētu saņemt katras grūtniecības laikā, lai jaundzimušajam nodrošinātu vislabāko aizsardzību.

Vai es varu saņemt citas grūtniecības laikā saņemamās vakcīnas vienlaikus ar RSV vakcīnu?

Ir svarīgi vakcinēties pareizajā grūtniecības laikā:

- vakcinācija pret garo klepu parasti notiek agrāk grūtniecības laikā (apmēram skenēšanas laikā grūtniecības vidū, parasti 20. nedēļā)
- jums vajadzētu saņemt RSV vakcīnu, sākot no 28. grūtniecības nedēļas
- gripas vakcīnu var saņemt jebkurā grūtniecības posmā. Jums to vajadzētu saņemt, tiklīdz tā jums ir pieejama

Ja jūs vēl neesat saņēmusi garā klepus vai gripas vakcīnu tad, kad jūs uzaicina saņemt RSV vakcīnu, jums vajadzētu saņemt arī tās.

Kur es varu uzzināt vairāk?

Jūs varat runāt ar savu vecmāti vai GP prakses darbiniekiem un varat izlasīt šo brošūru tiešsaistē šeit:

www.gov.uk/government/publications/respiratory-syncytial-virus-rsv-maternal-vaccination

www.nhs.uk/pregnancy/keeping-well/vaccinations

Plašāku informāciju par vakcīnām, ko jums piedāvās grūtniecības laikā, var atrast vietnē

www.gov.uk/government/publications/pregnancy-how-to-help-protect-you-and-your-baby

Vai manam bērnam varētu būt RSV bronholīts?

RSV bronholīta simptomi var būt šādi:

- iesnas vai aizlikts deguns
- apgrūtināta, ātra vai trokšņaina elpošana (sēkšana)
- ēšanas grūtības
- klepus
- drudzis
- nemiers vai grūtības nomierināt
- nogurums vai letarģija

RSV var izraisīt arī citas veselības problēmas maziem bērniem, piemēram, “rejošu” klepus (krupu) un sāpīgu infekciju ausī (vidusauss iekaisums).

Jūs varat ziņot par visām iespējamajām blaknēm Yellow Card vietnē vai zvanot

uz bezmaksas tālruņa numuru 0800 731 6789 (no pirmdienas līdz piektdienai, no plkst. 9.00 līdz 17.00), vai lejupielādējot lietotni Yellow Card.

www.mhra.gov.uk/yellowcard

Lūdziet steidzamu GP apmeklējumu vai zvaniet uz 111, ja:

- jūsu bērnam ir bijusi saaukstēšanās, un viņam kļūst sliktāk
- jūsu bērns ēd daudz mazāk nekā parasti
- jūsu bērnam ir bijuši sausi autiņi 12 stundas vai ilgāk vai ir citas dehidratācijas pazīmes
- jūsu mazulim ir mazāk par 3 mēnešiem un viņa temperatūra ir 38 °C vai arī vairāk par 3 mēnešiem un viņa temperatūra ir 39 °C vai augstāka

Zvaniet uz 999 vai dodieties uz neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļu, ja:

jums liekas, ka bērnam ir ļoti slikti; uzticieties savam vērtējumam. Jums jārikojas, ja:

- jūsu bērnam ir apgrūtināta elpošana – jūs varat dzirdēt rūkšanai līdzīgu skaņu vai redzēt krūškurvja un vēdera sieniņas ievilkšanos uz iekšu starp vai tieši zem ribām
- ir pārtraukumi, bērnam elpojot
- jūsu bērna āda, mēle vai lūpas ir zilas
- jūsu bērns ir ļengans un nemostas vai nepaliek nomodā

